

Klimaat: "Op zoek naar... HET EINDE VAN DE WERELD!"

Handleiding

1. Praktische steekkaart

	Doelgroep	Vanaf het derde jaar van het secundair onderwijs
	Aantal	Een klasgroep
	Duur	Eén lesuur
	Korte beschrijving	Deze activiteit is een verplichte voorbereiding voor deelname aan de workshop "Klimaat" waarvoor je bent ingeschreven. Deze workshop handelt over klimaatthema's , maar maakt het ook mogelijk om te experimenteren met de constructieve dialoog.
	Leerdoelen	Leren werken volgens de methode van de constructieve dialoog. Praten over de basisbegrippen in verband met het klimaat.
	Materiaal	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaal om een video te projecteren. - Internetverbinding en IT-materiaal waarmee de leerlingen in groep dingen kunnen opzoeken.
	Documenten om te downloaden	<ul style="list-style-type: none"> - Dossier over de controverse in verband met vlees - Samenvatting over de constructieve dialoog

2. Scenario

Inleiding

Je ontvangt dit voorbereidend document omdat je van plan bent met je klas een bezoek te brengen aan de tijdelijke tentoonstelling Klimaat: "Op zoek naar... HET EINDE VAN DE WERELD!" met de workshop die gebruik maakt van de methode van de constructieve dialoog over een controversieel klimaatthema.

De workshop is een aanpassing van een activiteit die de vzw EFDD (Education et Formation au Développement Durable) heeft bedacht voor de Koning Boudewijnstichting. We willen het debat zo goed mogelijk stofferen met argumenten en de jongeren laten inzien dat we voor belangrijke maatschappelijke thema's zoals klimaat beter kiezen voor een constructieve dialoog. Daarom bieden we jou de kans je bezoek voor te bereiden door het bekijken van een korte video van een gepolariseerd televisiedebat en door je te verdiepen in een dossier over het verband tussen het eten van vlees en de klimaatopwarming.

Video

Bekijk de video met je leerlingen: <https://www.youtube.com/watch?v=byTFeeBRdxc>

"Minister Demir, u moest u schamen" - Tinne Rombouts

Zuhal Demir is een Belgische politica van de partij N-VA, die geboren is op 2 mei 1980 in Genk. In 2019 werd ze lid van de Vlaamse regering en kreeg ze er de functies bevoegdheden Omgeving, Justitie, Toerisme en Energie toegewezen. Ze verstregde de normen voor de uitstoot van stikstof om zo richting een meer duurzame landbouw in Vlaanderen te evolueren, een maatregel waar veel kritiek op kwam. In de video uit Tinne Rombouts, een politica van de partij CD&V, de kritiek die de landbouwers geven op deze maatregelen. De reactie van Zuhal Demir zal de gemoederen doen rijzen, wat we kunnen zien in de video.

Nabespreking van de video

Na het bekijken van de video vraagt de leerkracht de leerlingen om te reageren, vooral over de kwaliteit van de discussie. Deze insteek is bedoeld om de leerlingen meteen onder te dompelen in het centrale thema van de activiteit, door hen te confronteren met een gepolariseerd televisiedebat.

Je kunt de leerlingen de volgende vragen stellen om hun analyse van het debat wat richting te geven:

- **Wat vinden jullie van de manier waarop de verschillende sprekers zich uitdrukken?**
- **Hoe komt het volgens jullie dat die mensen niet met elkaar in dialoog gaan of iets van elkaar kunnen leren?**

Onderzoek over het thema vlees

Het onderzoek is bedoeld om het verband te leggen tussen de productie van vlees en de klimaatopwarming. De leerlingen lezen het dossier dat ze hebben ontvangen en komen zo meer te weten over het thema vlees.

Alternatief: de leerlingen doen hun onderzoek in groep en delen de resultaten van hun opzoekingen met de andere groepen.

Om in te gaan op de voorgestelde controversen, die zal dienen als kader voor de activiteit, krijgen de leerlingen vervolgens de vraag wat ze zelf vinden van de polemiek die aan bod komt in de video.

Ze worden verzocht om zich vrij uit te drukken. Eén of twee verschillende meningen zullen volstaan als uitgangspunt om de activiteit aan te kondigen door ze voor te stellen als een controversen.

3. Verband met de eindtermen en ontwikkelingsdoelen

Studiejaar	Betrokken leerkracht	Leerplannen
2de graad Aso, kso, tso > Finaliteit doorstroom	Duurzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> - De wederzijdse invloed tussen maatschappelijke domeinen en ontwikkelingen en de impact ervan op de (globale) samenleving en het individu kritisch benaderen. • De leerlingen handelen met het oog op duurzame ontwikkeling. (attitudinaal) • De leerlingen lichten de betekenis en het belang van duurzame ontwikkeling toe: <ul style="list-style-type: none"> • Duurzame ontwikkeling • Duurzame ontwikkelingsdoelen

		<p>verspreidingsgebieden van planten en dieren, spreiding van tropische ziektes, extreme weerfenomenen.</p>
<p>2de graad Bso > Finaliteit arbeidsmarkt</p>	<p>Duurzaamheid</p> <p>Ruimtelijk bewustzijn</p>	<p>Hetzelfe als 2de graad Aso, kso, tso > Finaliteit doorstroom</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen illustreren oorzaken en gevolgen van het versterkt broeikas effect. <ul style="list-style-type: none"> • Oorzaken van het versterkt broeikas effect zoals evolutie van de belangrijkste broeikasgassen in de atmosfeer. • Gevolgen van het versterkt broeikas effect zoals stijging van het zeepeil, verschuiven van klimaten en verspreidingsgebieden van planten en dieren, extreme weerfenomenen.
<p>3de graad Aso, kso, tso > Finaliteit doorstroom</p>	<p>Duurzaamheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De wederzijdse invloed tussen maatschappelijke domeinen en ontwikkelingen en de impact ervan op de (globale) samenleving en het individu kritisch benaderen. - De leerlingen handelen met het oog op duurzame ontwikkeling. (attitudinaal) - De leerlingen reflecteren kritisch over het belang van en verschillende opvattingen over duurzame ontwikkeling. <ul style="list-style-type: none"> • Duurzame ontwikkeling, ecologische voetafdruk en klimaatverandering • Duurzame ontwikkelingsdoelen • Verschillende perspectieven op duurzaamheidsvraagstukken:

		klimaatverandering, ontbossing, platentektoniek, zonnewind.
3de graad Kso, tso> Dubbele finaliteit	Duurzaamheid Historisch bewustzijn Ruimtelijk bewustzijn	<p>Hetzelfe als 3de jaar Aso, kso, tso > Finaliteit doorstroom</p> <p>Hetzelfe als 3de jaar Aso, kso, tso > Finaliteit doorstroom</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen reflecteren over mogelijke maatregelen met betrekking tot klimaatverandering. <ul style="list-style-type: none"> • Maatregelen zoals beleidsmaatregelen van lokaal tot mondiaal niveau om in te grijpen op klimaatveranderingen op basis van IPCC-modellen zoals <ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorbeelden van adaptatie zoals infrastructuur voor het opvangen van water, groene infrastructuur in bebouwde gebieden; ▪ Voorbeelden van mitigatie zoals energietransitie, hernieuwbare vormen van energie. • De leerlingen evalueren de inrichting van een gebied in het Vlaams Gewest of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op basis van principes van duurzame ontwikkeling
Specifieke eindtermen	Aardwetenschappen	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen analyseren ecosysteemdiensten van bodems in functie van duurzaam bodembeheer. <ul style="list-style-type: none"> • Duurzaam bodembeheer zoals carbonfarming, stikstofreductie, erosiebestrijdingstechnieken

	Economie	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen analyseren het belang van en de bedreigingen voor zeeën en oceanen op ecologisch en geopolitiek vlak. • De leerlingen analyseren interacties en processen in ecosystemen. • De leerlingen evalueren maatregelen voor duurzaam bodembeheer in functie van ecosysteemdiensten van bodems. • De leerlingen reflecteren over economische modellen en duurzame economische ontwikkeling.
3de graad Bso	Omgeving en duurzame ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen participeren aan milieubeleid en -zorg op school; • De leerlingen herkennen in duurzaamheidsvraagstukken de verwevenheid tussen economische, sociale en ecologische aspecten en herkennen de invloed van techniek en beleid; • De leerlingen zoeken naar mogelijkheden om zelf duurzaam gebruik te maken van ruimte, grondstoffen, goederen, energie en vervoermiddelen; • De leerlingen zoeken naar duurzame oplossingen om de lokale en globale leefomgeving te beïnvloeden en te verbeteren; • De leerlingen tonen interesse en uiten hun appreciatie voor de natuur, het landschap en het cultureel erfgoed; • De leerlingen voelen de waarde aan van natuurbeleving en het genieten van de natuur.

	Socio-economische samenleving	<ul style="list-style-type: none">- De leerlingen hebben bij het kopen van goederen en het gebruiken van diensten zowel oog voor prijs-kwaliteit en duurzame ontwikkeling als voor de rechten van de consument;
--	-------------------------------	---

4. Om verder te gaan

Op de website van het BELvue vind je nog twee didactische tools om dieper in te gaan op het klimaatthema: <https://www.belvue.be/nl/activities/klimaat-op-zoek-naar...-het-einde-van-de-wereld>